

ดุจวิถี...นายช่างร้อยดอกไม้

พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส

www.dhammadownload.com
Anand

คำอนุโมทนา

ผู้มีจิตศรัทธาได้แจ้งความประสงค์ ขออนุญาตนำการบรรยายธรรมที่บันทึกเทปไว้ มาตีพิมพ์ลงในหนังสือ “คุณชายช่างร้อยดอกไม้” เพื่อแจกเป็นธรรมทานแก่ผู้สนใจใฝ่ศึกษาและปฏิบัติธรรม ในการนี้จึงขออนุโมทนาตามความประสงค์ และขออำนาจแห่งบุญที่ให้ธรรมะเป็นทานนี้ จงอำนวยผลให้คณะผู้จัดทำ และผู้อ่านทุกคน มีความเจริญกอร์ปด้วยศีล สมาธิ และปัญญา เพื่อยังประโยชน์แก่ตนเองและแก่ผู้อื่นต่อไป

พระอำนาจ โอภาโส

ภาพปก : หนึ่งในภาพวาดพุทธศิลป์ ชุดปริศนาผาซ่อนแก้ว โดยพระอาจารย์อำนาจ โอภาโส

คำกราบขอพระคุณ

คณะศิษย์และผู้จัดพิมพ์ ขอกราบขอพระคุณ พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส ที่ได้เมตตาอนุญาต ให้ดำเนินการถอดเทปธรรมบรรยาย ณ ห้องประชุมอาคารชินวัตร 1 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2549 อีกทั้งกรุณาให้นำหนึ่งในภาพพุทธศิลป์ ชุด ปริศนาผาซ่อนแก้ว ของพระอาจารย์อำนาจ โอภาโส มาทำเป็นปกของหนังสือเล่มนี้ อันทำให้หนังสือดูงดงามวิจิตร ดุจ การรังสรรค์ของนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ อันสงฆ์อันใดที่เกิดขึ้น จากการจัดทำหนังสือเล่มนี้ คณะศิษย์และผู้จัดทำ ขอน้อมถวาย เป็นอาจารย์บูชาแด่ พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส ด้วยความเคารพศรัทธาเป็นอย่างสูง

คณะผู้จัดทำ

คำขอบพระคุณและอนุโมทนา

กระผมในนามของศิษย์ และตัวแทนกลุ่มญาติธรรม “บ้านอารีย์ ๒๖” ขอขอบพระคุณ คุณจารุพันธ์ อธิธิอาวัชกุล ผู้เรียบเรียงหนังสือธรรมะบรรยาย โดย พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส เรื่อง “ดุจวิถี...นายช่างร้อยดอกไม้” ที่กรุณาเอื้อเฟื้อมอบต้นฉบับหนังสือ สำหรับแปลงเป็นไฟล์คอมพิวเตอร์ เพื่อการดาวน์โหลดเป็นธรรมทาน สำหรับผู้ใฝ่ใจในธรรมะ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ทั้งนี้กระผมได้ดำเนินการปรับปรุงแบบจากต้นฉบับเดิมเล็กน้อย เพื่อให้สวยงามและเหมาะสมสำหรับการดาวน์โหลด

ประโยชน์อันได้อันพึงมีแก่ธรรมทานนี้ กระผมขอถวายเป็นอาจารย์บูชา แต่พระอาจารย์อำนาจ โอภาโส ด้วยความเคารพและศรัทธาเป็นอย่างสูง

ธานี ชินชูศักดิ์ (พ่อไก่อู)

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ขอเจริญพรกับทุกท่านและขออนุโมทนากับทุกคนที่ได้มาฟังธรรมร่วมกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องดีที่มาใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ หากเราใช้เวลาโดยสูญเปล่า เราจะขาดทุนมาก เพราะว่าเราได้พลังงานมาฟรีๆ อยู่ตลอดเวลา จากลมหายใจของเพื่อนๆ รอบข้างเรา ที่หายใจออกมาแล้วเราหายใจเข้าไป จากใบไม้หลายๆ ล้านใบ จากเมฆฝนกลายเป็นสายน้ำ มีแต่ของที่เรามาจากธรรมชาติฟรีๆ ทั้งนั้น จากแสงอาทิตย์ที่มีเตาปฏิกรณ์ปรมาณูอยู่ใจกลางจักรวาลไกลโพ้นมาสัมผัสกับผนังโซล่าเซลล์ที่มีอยู่ในร่างกายเรา ไม่มีใครจ่ายค่าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ไม่มีใครจ่ายค่าลมหายใจ แต่ถ้าเราได้พลังงานนี้มาแล้ว ไม่ใช่ชีวิตให้สมประโยชน์ เราจะขาดทุนมากเลย

เคยมีคนคิดว่าเกิดมาแล้วจะไม่ทำอะไร ไม่ทำงาน เพราะเขาเกิดมาเป็นลูกเศรษฐีในตระกูลใหญ่โต แล้วเขาก็ทำอย่างนั้นจริงๆ คือพยายามไม่ทำงานอะไรเลยทั้งชาติ ขนาดตัวเองก็ยังไม่อยากจะทำอะไรให้สะอาดเรียบร้อย ชีวิตจะค่อยๆ ตกต่ำ จิตมันตกลง เพราะไม่คิดจะทำอะไร สิ่งนี้น่าเสียชีวิตกับเวลาในหนึ่งชาติของเขา ใครที่คิดว่าเกิดมาแล้วจะได้อะไรนั้นก็น่าหวาดเสียวมาก เมื่อสองวันก่อนมีคนโทรศัพท์มาจากต่างประเทศ คือเขาคิดว่าเขาทำงานล้มเหลวในชาตินี้ เพราะเขาไม่มีทรัพย์สินเงินทองอะไรเลย ซึ่งเขาคิดผิดนะ ถ้าเขาคิดว่าเขาจะได้เขาล้มเหลวตั้งแต่ต้นแล้วละ แต่ถ้าลองเปลี่ยนมุมมองใหม่แค่นี้เดียว คือถ้าเขาคิดว่าเขาจะให้และเสียสละ เขาจะไม่ล้มเหลวเลย เขาจะชนะแล้วในชาตินี้ ความสำเร็จไม่ได้หมายถึงการมีเงินมาก หรือมีหน้าที่การงานที่ดี หรือมีคู่ครองที่ดี ซึ่งมันไม่ใช่อย่างนั้นทั้งหมด

หลวงพ่อรู้จักผู้หญิงคนหนึ่ง เขารักกับผู้ชายที่เป็นโรคมะเร็งซึ่งจะต้องตายแน่นอน แต่ผู้หญิงตัดสินใจที่จะแต่งงานด้วยเป็นคนไทยนะ เขาไม่ได้คิดแค่ว่า การมีคู่ครองที่ดีคือการที่คู่ต้องอำนวยความสะดวก ร่ำรวยและคู่ครองจะต้องดูแลเขา แต่เขาแต่งงานเพื่อต้องการที่จะดูแลคนรักของเขา ชีวิตที่คิดว่าจะเสียสละเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จ ถ้าเขาตายลงในชาตินี้ เขาได้ทำหน้าที่ของการเสียสละ เขาได้มีจิตใจที่เบิกบาน ถ้าชีวิตเขายังต้องเดินทางต่อไป จิตใจเขาจะคะแนนสูงลิบเลย การที่เขาจะมีชีวิตอยู่จากการได้รับพลังงานมาฟรีๆ สำคัญมาก เราได้ของฟรีมาทุกวัน

เราต้องจ่ายออกไปโดยการเสียสละ มันเป็นมุมมองที่ง่ายมาก ถ้าเรามัวแต่ไปคิดว่าชาตินี้เราต้องทำอะไร เราจะล้มเหลว ถึงแม้ว่าเราจะร่ำรวย แต่เราไม่ได้เคยเสียสละอะไร เราจะรู้สึกตกใจในวันตายของเรา

เราควรตั้งเป้าหมายให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้นว่า เราจะใช้ชีวิตอยู่เพื่อใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น เพราะว่าเราได้ของฟรีมา ของฟรีนี้ถ้าเรานำมาเปลี่ยนเป็นการทำประโยชน์ เราจะได้ความสุขกลับมาเป็นอริยทรัพย์ ได้ความภาคภูมิใจ ได้ศรัทธาต่อตัวเอง การศรัทธาต่อตัวเองเป็นเรื่องสำคัญ บางทีการอยู่ด้วยกันเราอาจจะคิดว่าเราจะได้อะไรจากเขา คิดอย่างนั้นมันแพ้ตลอด แต่ถ้าเมื่อไหร่ที่เราพลิกกลับมามองว่า เราจะเสียสละ มันจะปลุกเร้าศรัทธาที่มีต่อตัวเราให้เข้มแข็งขึ้นมาทันทีเลย แล้วศรัทธาที่คนอื่นมองเราก็จะได้รับกลับมาทั้งหมด ผู้ให้จะรู้สึกเบิกบาน อย่างนี้กว่าคนที่ทำงานเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นคนแห้งแล้งห่อเหี่ยวหรือว่าเหงาๆ มันไม่ใช่เลยนะ เขากลับเป็นคนที่ใช้ชีวิตอย่างเบิกบานเปรียบเหมือนนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ของแต่ละนาที บางทีปัญหามันเกิดมาจากการคิดปรุงแต่งของเราเอง ที่ต้องการให้ทุกอย่างเป็นดังใจ ความคิดอย่างนั้นจะทำให้รู้สึกแห้งแล้งแต่ถ้าเราเปลี่ยนมุมมองใหม่ว่า ปัญหาทำให้เราได้พัฒนาตัวเรา ชีวิตมันจะสนุกสนานสดใส มันจะมองสิ่งรอบด้านอย่างทำทนาย มองว่าเราโชคดี ไม่ควรจะหนีจากปัญหา เพราะปัญหามันทำทนายเรามาก ถ้าเราหนีมันจะหมดรสชาติของชีวิต จะแห้งแล้งจริงๆ เลยนะ แต่ถ้าสามารถอยู่กับปัญหาอย่างเบิกบานได้ จะเห็นว่าปัญหามันจะพัฒนาตัวเรา เราจะคลี่ม้วนแนวทางแก้ปัญหาที่

จะทำให้เกิดความสุขกับเราได้ ถ้าไม่มีปัญหาที่ไม่มีใครที่จะกล้าพูดคำว่าความสำเร็จได้จริงไหม มันจะพูดคำว่าความสำเร็จได้อย่างไร ในเมื่อมันไม่เคยผ่านอะไรมาเลย ต่อเมื่อเราได้ผ่านปัญหามาเราถึงจะกล้าพูดได้ว่าเราสำเร็จแล้ว เพราะฉะนั้นความสำเร็จมันจะต้องผ่านกระบวนการที่เราได้พบปัญหา อย่างหนีปัญหานั้น จงภูมิใจกับมันเหมือนกับนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ เราต้องทำใจให้เบิกบานทุกสถานการณ์ ทุกปัจจุบันขณะ

หลายคนคงเคยได้ยินคำว่า “สติ” หรือคำว่า “ปัจจุบันขณะ” หรือคำว่า “ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด” และอาจสงสัยว่าต้องทำอย่างไร ปัจจุบันมันคืออะไร แล้วเราไม่ต้องมีอนาคตหรือ ไม่ต้องตั้งเป้าหมายหรือทำปัจจุบันให้ดีที่สุดแล้วเป้าหมายมันอยู่ที่ไหนกัน บางทีเราไม่เข้าใจคำว่าทำปัจจุบันให้ดีที่สุดนั้นทำอย่างไร อันดับแรก เราต้องมีเป้าหมายอยู่ในตัว ถ้าไม่มีเป้าหมายหรือมีเป้าหมายไม่ชัดเจนก็ถือว่าล้มเหลวเหมือนกัน เพราะหากเราตั้งเป้าหมายในชีวิตของเราไม่ชัดเจน นั่นเป็นข้อแรกของบาปแห่งความล้มเหลวเลย เพราะไม่รู้ว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร เราจะล้มเหลวเพราะเราไม่มีจุดเริ่มต้น แต่ถ้าเรามีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าเราจะทำสิ่งนี้ให้เป็นเหตุเพื่อผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร บางคนตั้งเป้าหมายอย่างคนขาดปัญญา คือมองแต่วัตถุอย่างเดียว ลืมไปว่าร่างกายมีทั้งสองส่วน คือ ทั้งร่างกายและจิตใจ เราจะตั้งเป้าหมายเพื่อไปปรนเปรอร่างกายอย่างเดียวไม่ได้ ถือว่าเป้าหมายผิดแล้วนะ เพราะว่ามันใช้ได้แค่ช่วงขณะสั้นๆ ของชีวิตเท่านั้นเอง แล้วพอถึงนาทีแห่งความตายเราจะล่มสลาย เพราะเราลืมตั้งเป้าหมายใน

ส่วนที่เป็นนามธรรมเอาไว้ด้วย เพราะฉะนั้นเราต้องตั้งเป้าหมายให้ดีมีคุณค่า เรื่องนี้สำคัญมากและอย่าลืมน่าไม่มีใครทำอะไรสำเร็จด้วยตัวคนเดียวได้ มันต้องอาศัยเหตุโครงสร้างหลายอย่างที่เป็นปัจจัยของความสำเร็จ อย่างเช่น ความรัก การทำงานต้องมีความรัก ถ้าเราไม่มีคนที่รักเราก็ยากมากที่จะสำเร็จ ความรักมันเป็นเรื่องของนามธรรมแล้วเห็นไหม เราอย่าไปมองว่ามันเป็นเรื่องของเหตุผลเท่านั้นแล้วทิ้งส่วนที่เป็นนามธรรมไป อันนี้ถือว่าเราตั้งเป้าหมายไม่เป็น เพราะฉะนั้นเป้าหมายที่เราตั้งอยู่กับเพื่อนร่วมโลกอยู่กับเพื่อนร่วมงาน มันต้องมีความรัก

หลวงพ่อบอกเล่าเรื่องส่วนตัว สมัยเป็นฆราวาสได้มีโอกาสไปบรรยายธรรมที่เสถียรธรรมสถานกับพระอาจารย์คุณฐิติ เจ้าอาวาสวัดทุ่งไผ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ท่านบวชมา 20 พรรษาแล้ว ท่านนั่งฉันทกาแพด้วยกันตอนเช้า หลวงพ่อเป็นฆราวาส ส่วนท่านเป็นพระผู้ใหญ่ เรายังบวชแพกันเสร็จ ท่านก็เก็บแก้วหลวงพ่อ (ซึ่งตอนนั้นเป็นฆราวาส) ไปล้างเลย หลวงพ่อรีบบอกพระอาจารย์ว่า เดี่ยวผมล้างเอง ท่านบอกไม่เป็นไร ใครล้างก็เหมือนกัน นี่เป็นครั้งที่หนึ่งนะ โยมดูให้ดีนะ หลวงพ่อกำลังชี้ให้เห็นว่า การกระทำมันไม่ใช่แค่ด้านวัตถุอย่างเดียว ความรู้สึกด้านจิตใจนั้นสำคัญมาก เราอย่ามองข้ามสิ่งเล็กๆ น้อยๆ หลวงพ่อสร้างงานศิลปะเล็กๆ น้อยๆ ต่างๆ ขึ้นมานี้ ให้มีความสุขสบาย แต่พอเป็นความงามมันไม่เล็กน้อยแล้วใช่ไหม เราก็รู้หลายๆ อย่างเกี่ยวกับความงามว่ามันมีค่าขนาดไหน ซึ่งมันเกิดจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ นะ เมื่อกี้เล่าถึงท่าน พระอาจารย์คุณฐิติล้างแก้วหนึ่งใบ

ถามว่าได้อะไรจากการล้างแก้วกาแฟหนึ่งใบ โยมว่าได้อะไร พอจะมอง
ออกไหม ได้ความรักไปเต็มเปี่ยมไงล่ะ

ศาสนาพุทธสอนไว้ละเอียดมากเกี่ยวกับการอ่อนน้อม ถ่อมตน การ
ขวนขวาย รับใช้นี้ก็คือเป็นบุญนะ เพราะใจมันเบาและงาม เวลาเขาได้
ความรักเขาได้อะไรโยม เขาได้ทั้งหมด ทั้งชีวิตทั้งจิตใจของเราไป ล้าง
แก้วกาแฟใบเดียว ถือว่าลงทุนน้อยมากเลย เราอย่ามองข้ามสิ่งเล็กๆ
น้อยๆ นี้

ดังนั้น เวลาเราตั้งเป้าหมาย เราอย่ามองแต่การกระทำด้านวัตถุ หรือมองข้ามสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้ไป หลวงพ่อมีโอกาสเจอท่านอาจารย์ คุชฎีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งครั้งนี้หลวงพ่อบวชแล้ว ไปบรรยายที่พุทธมณฑลด้วยกัน ทางผู้จัดได้เตรียมที่จำวัดเป็นแอร์อย่างดีเลย และมีห้องแอร์ห้องเดียว เพราะอีกห้องมันเสีย พอท่านอาจารย์เห็นหน้าหลวงพ่อ ท่านอาจารย์บอก ผมไม่ชอบนอนห้องแอร์ ผมชอบอยู่กับเด็กๆ และจะอยู่จนถึงตี 4 เลย พอเข้าขึ้นมาหลวงพ่อก็ได้ข่าวว่า ท่านถูกยุงกัด อากาศก็ร้อนมากเลย ท่านต้องไปเคาะห้องลูกศิษย์ขอเข้าไปหลบนอน นี่คือการเสียสละ ทำให้ดูน่ารัก ทำให้ดังมาก ไม่ใช่ว่าผู้ใหญ่จะเสียสละให้ผู้น้อยไม่ได้ ไม่ใช่ว่าพระจะเสียสละให้ญาติโยมไม่ได้ ตอนนั้นหลวงพ่อเป็นฆราวาส ท่านเป็นพระผู้ใหญ่ ท่านยังเสียสละ แต่ท่านล้างแก้วกาแฟหนึ่งครั้ง สละห้องให้หนึ่งครั้ง ท่านได้อะไรไป ท่านได้ความรักไปทั้งหมดเลยทีเดียว ต่อมาไม่นาน ท่านอาจารย์ คุชฎีปรารภจะพาทั้งพระทั้งโยมรวม 50 กว่าคน ไปที่เขาด้อ จังหวัด เพชรบูรณ์ เพื่อปฏิบัติธรรม ท่านเตรียมปัจจัยจะมาถวายค่าอาหาร แต่หลวงพ่อบอกไม่ต้อง เพียงขอให้ท่านมาที่นี่ จะเตรียมทุกอย่างให้ เรื่องที่พัก อาหาร และอุปกรณ์ในการสอนศิลปะ นี่คือการที่ว่า เวลาได้ความรักเราจะได้ทั้งหมดของชีวิต ได้ทั้งหมดของหัวใจ ได้ความรู้ลึกที่ดังาม นี่คือน้อยๆ น้อยๆ ในการที่เราตั้งเป้าหมายให้ถูกต้อง

เมื่อเข้าก็มีคนมาถามเหมือนกันว่า สิ่งเหล่านี้มันต้องฝึกหัดหรือเปล่า หลวงพ่อตอบว่าสิ่งเหล่านี้ มันฝึกหัดไม่ได้นะ ถ้าฝึกขึ้นมาก็คจะเป็นของเก๋

แล้วมันทำจากอะไร ถ้าไม่ฝึกหัด คือมันทำจากความจริงต่างหาก ทำจาก
ความเข้าใจเรื่องความจริง เราต้องเข้าใจว่าจิตเราทุกดวงมันสวยงามเหมือนกัน
มันประภัสสรเหมือนกัน สิ่งนี้เป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง แต่เพราะความไม่รู้
ทำให้เราแสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อความสุข แล้วบางทีเราก็ทำผิดพลาด แต่
เมื่อเราเข้าใจสิ่งที่เป็นความจริง เราจะเกิดความเมตตาและให้อภัยกัน จน
เกิดเป็นความรักขึ้นมา เราจะเกิดความเข้าใจที่ว่า เราทุกคนเคยเป็นสิ่ง
เดียวกัน แต่เพราะว่าเราหลงทาง เราจึงทำอะไรที่มันไม่สมบูรณ์ในรูปแบบ
ของแต่ละคน เมื่อเราเข้าใจเราจะเกิดความรักและให้อภัยได้ เราไม่มองที่
จะไปเฟื่องโทษ ไม่มองที่จุดบอดของเขา แต่เราจะมองด้วยความเมตตา
แทน เราจะเข้าใจว่าชีวิตทุกคนมันไม่สมบูรณ์ เมตตาจึงเกิดจากความ
เข้าใจตามความเป็นจริง ไม่ใช่เกิดจากการสร้างและเสสรังขึ้นมา

ทุกคนต้องทำงาน คนที่ไม่ได้ทำงานเขาจะอยู่ไม่ได้นะ มันจะอ่อน
แรง ชีวิตไม่มีพลัง แล้วจะขาดทุนไปเลยในหนึ่งชาติ ถือว่าเป็นโมฆบุรุษ
คือ เกิดมาแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย เพราะฉะนั้นการทำงานมัน
สำคัญ เราทำงานเพื่อเปลี่ยนพลังงานที่เราได้มาฟรีๆ เป็นทรัพย์ ทรัพย์นี้
สำคัญเหมือนกัน ถ้าเราไม่มีทรัพย์เราจะดูแลตัวเองไม่ได้ เราจะเป็นภาระ
ให้กับคนอื่น อันนี้ไม่เอาไม่ดี คนบางคนเป็นภาระให้กับคนอื่นดูแลตัวเอง
ไม่ได้ อันนี้ก็ขาดทุนเหมือนกันนะ ถ้าเราสามารถเปลี่ยนพลังงานของเรา
มาเป็นทรัพย์และดูแลตัวเองได้ มีศักยภาพหรือมีส่วนเหลือที่จะแบ่งปันให้
กับผู้อื่นก็ยิ่งดีขึ้นไปอีก

มีเรื่องจริงอีกเรื่องหนึ่งที่จะเล่าให้ฟัง คือ มีผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่งทำงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหิดล ตัวผอมๆ ไม่สวยเลย หน้าตาตกรกระเด็นเสียงดัง ดูหยิ่งทะนงมาก หลวงพ่อมองแล้วคิดในใจว่า ผู้หญิงคนนี้ใช้ไม่ได้ วันหนึ่งเห็นนักการเขาแบกโตะลงมาจากชั้นสองอยู่คนเดียว ผู้หญิงหน้าตกรกระคนนั้นเขาวิ่งขึ้นไปช่วย หลวงพ่อมองเห็นพอดี ความรู้สึกเปลี่ยนไปเลย จากที่เคยคิดว่า ผู้หญิงคนนี้ใช้ไม่ได้ มันงามขึ้นมาเลย มันงามภายในใจ ฉะนั้นการที่จะเปลี่ยนพลังงาน มันไม่ใช่เรื่องของเราคคนเดียว คนอื่นไม่เกี่ยว มันไม่ใช่ซะนะ เมื่อกี้ที่หลวงพ่อบอกว่าเคล็ดลับ คือเราควรอยู่อย่างนายช่าง ury ร้อยดอกไม้ ทุกขณะของเราคือดอกไม้ที่งดงามในแต่ละนาที่ แต่ละวินาที เราสามารถที่จะปรับเปลี่ยน แต่ต้องมีปฏิภาณไหวพริบนะ หลายคนพอพูดเรื่องนี้แล้วไม่ค่อยมีไหวพริบว่าจะใช้ชีวิตให้งดงามได้อย่างไร จะอยู่ดูแลคนอื่นให้งดงามได้อย่างไร การที่อยู่ในปัจจุบันมันต้องมีปฏิภาณไหวพริบที่ไวมาก และเมื่อเราตั้งเป้าหมายจะทำให้เราอยู่ในปัจจุบันได้อย่างมีจุดเริ่มต้น พอปัจจุบันเรามีจุดเริ่มต้นเราก็จะสามารถใช้แต่ละนาที่ของเราให้มันเกิดความงอกงาม เหมือนนายช่าง ury ร้อยดอกไม้ที่ใช้ แต่ละนาที่ของปัจจุบันให้เป็นความงาม

เมื่อเราตั้งเป้าหมายแล้ว ต้องคำนึงถึงนามธรรมด้วย อย่าเอาแค่รูปธรรมอย่างเดียว มันต้องมีความสุขทางจิตใจลงไปด้วย อย่างนามธรรมที่พูดไปเมื่อกี้ คือ เรื่องความรัก หลายคนบอกว่ามันสร้างยากมาก การทำให้คนอื่นอยู่อย่างมีความรักจริงๆ หลวงพ่อว่ามันง่ายนะ มันง่ายมาก ตรงที่ว่าเราแค่เริ่มต้นรักก่อน รักคนอื่นเป็นก่อน เป็นความรักที่บริสุทธิ์ เพราะเราคิดว่าเรามีจิตใจที่ประภัสสรเหมือนกัน มันทำให้เกิดความรัก ความรักที่เป็นความเข้าใจ ตรงนี้เป็นเป้าหมายด้านนามธรรม เราจะมีชีวิตอยู่อย่างไม่แห้งแล้ง ไม่ใช่อยู่อย่างรอยคอยความรัก หรือคิดว่า ถ้าเราไม่มีคนรักเราจะไม่มีความสุข หรือต้องการให้คนมารักเราอย่างนั้นไม่ใช่ นะ เรามีชีวิตอยู่ด้วยความรัก ด้วยเราเข้าใจว่าจิตทุกคนมีธรรมชาติเหมือนกัน ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เราสร้างขึ้นมา แต่มันเป็นความรักที่เกิดจากปัญญาที่เห็นจริงๆ

สำหรับโยมบางคนที่ไม่ได้ศึกษาเรื่องพุทธศาสนาอาจจะไม่เข้าใจเรื่องตรงนี้ เรื่องของจิตเดิมที่มีประภัสสร ที่เท่าเทียมกันทุกคนเหมือนสรรพสัตว์ทั้งหลายก็เท่าเทียมกับเรา นี่ถึงทำให้เกิดความเข้าใจในเวลาที่เราแผ่เมตตาไปให้สรรพสัตว์เหล่านี้ เพราะเราเข้าใจว่าจิตทุกคนมันเหมือนกัน มีธรรมชาติที่บริสุทธิ์เหมือนกัน เมื่อตอนหลวงพ่อบอกว่าขอเคยอ่านหนังสือท่านอาจารย์พุทธทาสแปลของอาจารย์ท่านหนึ่ง ท่านแปลไว้ว่าธรรมชาติของจิตเดิมไม่มีความแตกต่างระหว่างสัตว์ที่ต่ำต้อยกับพุทธเจ้าที่ตรัสรู้แล้ว โยมที่ไม่เคยฟังจะตกใจ โยมจะคิดว่าจิตของพระพุทเจ้า คือ จิตที่สูงส่งจะมาเทียบกับสัตว์ได้อย่างไร แต่เราหมายถึงจิตเดิมต่างหากธรรมชาติ

ของจิตมันมันไม่ต่างกัน มีความบริสุทธิ์เหมือนกัน เพียงแต่ว่าสรรพสัตว์ หรือพวกเราไม่สามารถเข้าไปเห็นถึงตรงนี้ได้ เราแตกต่างกัน แค่ความคิด แต่เนื้อแท้ข้างในมันเหมือนกัน

หลวงพ่อบอกความนิทานหนึ่ง เวลาที่เราเห็นจริงว่าจิตเดิมทุกคนเหมือนกัน ก็จะเกิดความรักหรือความเมตตา ทำให้การมีชีวิตของเราไม่แห้งแล้งและ ทำให้เราเกิดความรักได้ทุกขณะกับทุกชีวิตกับทุกสรรพสัตว์ นี่คือการตั้ง เป้าหมายของเรา เราต้องตั้งให้ชัดเจนก่อน เราถึงจะใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขอย่างเบิกบาน ต่อจากนั้นเราจะใช้ชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีความสุข เพราะในช่วงที่เรารู้สึกตัวในปัจจุบันขณะ นี่คือนิยาม คือขณะที่เรารู้สึกตัว รู้ว่ามีมือเราอยู่ที่ไหน รู้ว่าปากยกหน้าอยู่ นี่คือนิยามปัจจุบันขณะ ปัจจุบันขณะที่เรารู้สึกตัวนี่คือนิยาม นิยามนี้เป็นสิ่งที่เป็นจิตกุศล จิตที่เป็นกุศลเป็นจิตที่มีความสุข คือ มีโลมณัสเวทนา พระพุทธเจ้าสอนให้เรารู้สึกตัว รู้ทุกขณะไปเรื่อยๆ เพราะมันเป็นสิ่งที่ยับตลอดเวลา ขยับมือรู้ ขยับเท้ารู้ รู้ทีละขณะ การรู้สึกตัว และจิตเป็นกุศล มีความสุขเหมือนนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ใหม่ เพราะทุกขณะ มันคือความสุข มีสันติสุขแล้วทุกขณะมันก็ผลิแยมไปเรื่อยๆ เป็นดอกไม้ดวงใหม่เราก็ถักทอไปเรื่อยๆ เป็นดอกไม้ดวงใหม่เหมือนนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ เพราะฉะนั้นแต่ละขณะมันจะไม่เท่ากัน ช่วงไหนมีสติเราเห็นความงามผุดผาย ขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นบนท้องถนน บางทีมองเห็นคนตัดต้นไม้บนถนน มันจะมีความงามที่เกิดขึ้น ให้โยมลองนึกว่าเหมือนภาพยนตร์เรื่องหนึ่งก็ได้ มองให้เป็นเหมือนหนังที่เรื่องนี้พิเศษตรงที่ว่าเราเข้าไปอยู่ในฉากหนังนั้นจริงๆ

เหมือนเราเป็นแขกรับเชิญของโลกนี้ก็ได้ แต่ถ้าเราไปใช้อารมณ์แบบจำเจ จมอยู่กับความไม่สมหวัง ชีวิตมันจะแห้งแล้งมาก ก่อนหลวงพ่อก็ต้อง ผ่าตัดหัวใจ หมอให้อุดอาหารเที่ยงคืนถึงเที่ยงวัน ปากแห้งมากพูดก็ไม่ถนัด อยู่ๆ ก็มีคนโทรศัพท์เข้ามาร้องไห้ บอกอาจารย์ช่วยพูดให้หนูสบายใจหน่อย หนูอยู่ในเมืองผู้คนหนาแน่น แต่เหมือนไม่มีตัวตน ไม่มีคนเห็นหนูเลย ช่วยพูดให้กำลังใจหน่อย เราก็เลยแนะนำไปว่า รู้จักให้สิ่งอื่นไปก่อน แทน การรอคอยให้เขาเอามาให้ ให้เรามองเห็นความงามของคนอื่น หากเรา เปลี่ยนมุมมองใหม่ เป็นการให้คนอื่นได้ประโยชน์ เราจะเป็นผู้เสียสละ อย่างแท้จริง คือเราจะมีคุณค่าขึ้น พอพูดให้เขาฟัง เขาก็หาย แล้วหลวงพ่อก็เลยบอกเขาไปว่าจะไปผ่าตัด อาการหนักกว่าเขามาก เขาแค่รู้สึกเหมือนไม่มี คนอื่นมองเห็น แต่หลวงพ่อก็คงจะไม่มีคนเห็นต่อไปอีกเลย เพราะอาจจะ ตายก็ได้

การมองเห็นความงามในคนอื่น ในสิ่งรอบตัว จะทำให้จิตใจเบิกบาน ที่กุฎมีนกกางเขนคู่หนึ่งพยายามมาทำรังในกุฎ ส่วนใหญ่คนตัวผู้มัน จะต้องหาญกล้าเป็นด่านหน้าเข้ามาเพราะมีคนอยู่ในกุฎ มันจะเข้ามาลอง ร้องดังๆ ให้เรามอง เราก็มอง พอรู้ว่าเราไม่ทำอะไรมันก็ไปชวนภรรยา มาบอกว่าเข้ามาเลย ไม่มีอันตราย และไปคาบหญ้าคาบฟางมาทำรัง เห็น ใหม่กว่าชีวิตที่เราอยู่ด้วยกันอย่างเอื้อเฟื้อมันงดงาม แม้แต่กับ สรรพสัตว์ กับผู้คนทำงานรอบตัวเหมือนกัน ที่เขาค้อมีคนทำงานเยอะเหมือนกันถึง 30-40 คน เวลาหลวงพ่อมองไปก็เห็นแต่ความงาม ไม่เคยเห็นคนงานเลย

เห็นแต่นางฟ้า อันนี้ไม่ได้เสแสร้งนะ คือเวลาเห็นคนทำงานด้วยหัวใจ มันมีความสุข ค่าแรงอาจจะแคว้นละร้อยกว่าบาทแต่เขามีความสุข ความสุขที่เกิดขึ้นมาในหัวใจเขา ช่วงที่ผ่านมาเขาทำงานหนักมากเลย หลวงพ่ออยู่กับหลวงพ่อยุทธก็เลยตกลงกันให้ปัจจัยหนึ่งพันบาท รุ่งขึ้นเขาเอามาคืน เขาบอกว่าเขาทำด้วยหัวใจ เขาอยากทำบุญทุกๆ ที่เขาก็ไม่มีเงินนะ ไม่ได้ร่ำรวยอะไร จึงบอกว่าบางทีไม่ได้เห็นคนงานแต่เห็นนางฟ้า เห็นจิตใจที่สุกสกาว เห็นจิตใจที่มีความสุขอยู่เบื้องหลัง

พวกเราก็เป็นนางฟ้าได้เหมือนกันนะ พวกเราอย่าไปคิดว่าการที่เราจะเป็นนางฟ้าหรือการทำบุญต้องไปทำที่วัดมันไม่ใช่เลยนะ รู้จักอาหมวย ลูกเก้าแก่คนหนึ่ง ชอบไปเดินจงกรมที่วัด ตอนเช้าวันเสาร์อาทิตย์พ่อแม่ชวนให้กินข้าวด้วยกันก่อน ก็บอกพ่อแม่ว่าไม่ได้ๆ จะรีบไปเดินจงกรมที่วัดและรีบออกจากบ้านแต่เช้ามิดเลย ในขณะที่ขับรถก็หึ่งแซงทั้งปาด ใครจะแซงหน้าก็จะโกรธเพราะจะรีบไป เมื่อถึงวัดแล้วรีบแย่งที่จอดรถเพื่อเดินจงกรม พอนึกภาพออกไหมโยม วันก่อนหลวงพ่อบอกบรรยายธรรมก็ถามว่ามีใครเดินจงกรมเป็นบ้าง ขออาสาสมัครมาเดิน เขาก็ลุกออกมาก้าวพรวดๆ

ออกมาถึงก็มายืนตรงนี้ ตั้งท่าเตรียม หลวงพ่อบอกไม่ต้องเดินแล้ว เขาก็เดินกลับไปพรวดๆ อย่างหัวเสีย ก่อนจะนั่งหลวงพ่อบอกว่าทำไมไม่เดินจงกรมมา แล้วเวลาเดินกลับ ทำไมไม่เดินจงกรมกลับมาด้วย การเดินจงกรมคือการเดินอย่างมีสติ คนเราชอบลืมสติ ทำไมเวลาเดินที่บ้าน เดินจากเตียงนอนไม่เดินอย่างมีสติล่ะ มันต้องไปรอดูเดินจงกรมที่วัด ถึงจะได้บุญหรือ เราเดินที่ไหนก็ได้ใช่ไหม ตื่นเข้ามาเดินไปห้องน้ำ เดินอย่างมีสติคือรู้สึกตัวนั่นเอง

เราต้องร้อยดอกไม้ทุกขณะ ไม่ใช่ว่าต้องไปร้อยที่วัดนะ ตื่นเข้ามาก็ร้อยดอกไม้เลย ต้องร้อยทุกขณะ ตื่นขึ้นมามันง่วงงี้รู้สึกว่ามันก็เกียจไม่อยากจะลุกก็ขยับขึ้นมา นั่ง อารมณ์ก็จะเปลี่ยน พออารมณ์เปลี่ยนดอกไม้ดอกไม้บานขึ้นแล้วนะ มันเปลี่ยนทุกขณะ พอเข้าห้องน้ำแปรงฟันออกจากบ้านเสร็จเจอคนเยอะเยอะ เหมือนเปิดชาวด์แทร็คเลย ภาพยนตร์เรื่องใหม่กำลังเล่นแล้ว ตัวเอกกำลังเดินออกจากประตูบ้าน และให้มีความรู้สึกของความใหม่สดขึ้นมาเลย อย่าใช้ชีวิตอย่างจำเจทุกวันให้รู้ตัว ให้ตื่นตัวและเบิกบานใจ

หลวงพ่อดูเดินบิณฑบาตทุกวันยังไม่เคยรู้สึกเก่าเลย บรรยากาศมันแตกต่างแปรเปลี่ยนไปทุกวัน ไม่เคยเบื่อพระอาทิตย์ขึ้นเพราะมันจะเปลี่ยนจากไปเรื่อยๆ บางวันมันตามก้อนเมฆเป็นชั้นๆ บางวันเป็นเส้นสีทอง บางวันเป็นหมอกบางๆ ทุกวันมันจะมีความตื่นของฉากใหม่ๆ ในชีวิตทุกวันมันจะมีความงามไม่ซ้ำกันนี่คือปัจจุบันขณะ

บางคนไม่เข้าใจว่าปัจจุบันขณะคืออะไร มันคือทีละขณะ อย่าง หลวงพ่อขยับมือมันเปลี่ยนไปแล้ว มันไม่ซ้ำที่เก่า มันเปลี่ยนไปที่ขณะที่ เรามีสตินั้นคือความงามคือความสุข เราสามารถนำมาใช้ได้กับการงาน ของเรา ที่วัดจะสอนตรงนี้มากเกี่ยวกับการทำงาน สอนให้ทำงานอย่างมี ความสุข คนปลูกต้นไม้ขนาดผืนตักยังใส่เสื้อกันฝนไปปลูกต้นไม้กัน นี่มัน เป็นความขยันนะโยม มองให้มันเป็นความงาม หลวงพ่อกำลังจะเน้นว่า การทำงานอย่างมีความสุขในปัจจุบันขณะ มันสำคัญมากที่เราจะมองมัน ให้เหมือนดอกไม้ที่บ้านใน แต่ละขณะ ซึ่งจะบานไม่ซ้ำกันในแต่ละนาที ก็ เหมือนกับการทำงานของเรา เราสามารถที่จะใช้ชีวิตอย่างนี้ให้มีความสุข โดยที่ไม่ต้องไปรว่าเดี่ยวเลิกงานจะมีความสุข เดี่ยวพระหยุดเทศน์จะมี ความสุข สมัยก่อนตอนเด็กๆ วันศุกร์ก่อนกลับบ้านเขาจะให้สวดมนต์นะ ก็คิดว่าเมื่อไหร่สวดมนต์จะเสร็จ จะได้มีความสุขเพราะได้กลับบ้าน วันหนึ่ง หลวงพ่อไปเจอหนังสือโบราณที่เขาใช้สวดมนต์ตอนเย็น รู้สึกว่าเพราะมาก อยากจะกลับไปสวดมนต์ตอนเย็นอีก นั่นเป็นตัวอย่างที่เราสูญเสียความสุข ในปัจจุบันขณะไป โดยไปรว่ากลับบ้านเราจะมีความสุข

ขอให้เรารู้จักอยู่กับความสุขในปัจจุบัน รู้จักต้อนรับคนรอบข้างเรา ให้เป็น เพราะทุกคนเป็นคนใหม่ในทุกขณะ เขาไม่เคยเป็นคนเดิมเลย อารมณ์ก็ไม่ซ้ำกัน ไม่เคยมีใครเหมือนเดิมเลย คนที่เคยอยู่ในช่วงวิกฤติให้ ใช้วิกฤตินั้นให้เป็นโอกาส ปัญหานั้นหลวงพ่อดิดว่าเป็นสิ่งที่มีค่าที่ช่วยพัฒนา ตัวเรา ใครที่คิดว่าเจอปัญหานั้นไม่ดี นั่นเป็นความคิดที่ผิด แต่ถ้าใครคิด

ว่าปัญหานั้นเป็นการพัฒนาตัวเรามันจะมีค่ามหาศาลเลยทีเดียว เพราะเวลาที่เสียอย่างหนึ่ง มันจะได้อีกอย่างหนึ่ง หลวงพ่อเคยถูกรถชนเหมือนจะตายเลย รถพังหัวแตก แต่อีกใจหนึ่งคิดว่ามันจะต้องเกิดโชคดีขึ้นกับเรา เพราะมันมีโชคร้ายมาแล้ว แล้วใช้โอกาสนั้นเป็นการพัฒนา เช่น ตอนประสบอุบัติเหตุได้พัฒนาหลายอย่างดีมาก หนึ่งได้พัฒนาการปล่อยวาง การทิ้งความกังวล การปล่อยจิตใจไม่ไปคิดเรื่องความเจ็บ ทำให้จิตใจเราเข้มแข็ง เราต้องอย่าไปโอดครวญหรืออยากให้มันหายเจ็บ พยายามต่อสู้กับความเจ็บปวดให้เป็น เพราะฉะนั้นใครที่ประสบอุบัติเหตุหรือพบสิ่งที่ไม่สมหวังหรือสิ่งที่เป็นวิกฤติต้องถือว่ากำลังจะโชคดี คือ ได้พัฒนาตัวเองแน่นอน ยิ่งถ้ามีความทุกข์เกิดขึ้นในใจให้รีบดูเลย แสดงว่าเรากำลังวางใจวางจุดยืนหรืออะไรสักอย่างผิดไปแน่นอน มันถึงได้เกิดความทุกข์ในใจขึ้นมาแบบนี้ แต่ถ้าไม่เกิดความทุกข์ เราจะไม่รู้เลยว่าเราวางจิตวางใจผิดจุดไปหรือเปล่า

หลายคนคิดว่าชีวิตนี้ทำอะไรจะต้องได้เปรียบคนอื่น ไปไหนก็จะต้องได้ พบกับใครจะต้องได้ มาเพื่อจะมาขุดทองหรือว่าต้องได้อะไรสักอย่างกลับไป โยมลองนึกภาพดูถ้าเจอคนที่เข้ามาหาเราที่ไม่รู้จักกันเลย โยมเห็นแววตา เห็นสิ่งที่เขาทำว่าจะต้องได้อะไรสักอย่าง อย่างนี้มันน่ากลัวไหม แล้วเขาจะไม่รู้ตัวเลยจนกว่าเขาจะเริ่มเจ็บตัว เมื่อเขาเกิดความทุกข์ เขาถึงจะเริ่มรู้ว่าเขาไปผิดทางแล้ว เขาตั้งศูนย์กลางไว้ผิดทำให้เขาได้รับความทุกข์ ไม่ได้ได้รับความรักจากคนอื่น ไม่ได้ความไว้วางใจ ความเชื่อถือ

จากคนอื่น ไม่ได้รับอะไรที่มนุษย์ควรจะได้จากกันและกัน

สรุปโดยย่อในเบื้องต้นว่าคนเราต้องมีเป้าหมายชัดเจน ต้องมีความเชื่อที่ถูกต้อง ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ศรัทธาคือความเชื่ออย่างมีเหตุผล จึงจะสามารถตั้งเป้าหมายได้ การมีความเชื่ออย่างมีเหตุผล ชีวิตถึงจะมีจุดเริ่มต้น เพราะฉะนั้นการใช้ชีวิตอย่างนี้สำคัญมากเลยต้องใช้ทั้งชีวิตพิสูจน์ ไม่ใช่ใช้แค่บางเรื่องบางช่วง หลายคนชอบแบ่งชีวิตเป็นตอนๆ เป็นช่วงสั้นๆ ว่า อันนี้เป็นการงาน อันนี้เป็นชีวิตส่วนตัว อันนี้เป็นการปฏิบัติธรรม แต่ถ้าสามารถใช้ทั้งสามได้จะดี อย่าไปมกน้อย ให้เราเป็นคนมักมากในความดีในความสุขในปัจจุบันนะ โดยที่จะไม่ทิ้งทุกหยาดมณีของมัน ทำชีวิตให้มีความสุขทั้งด้านการงาน ทั้งการปฏิบัติธรรม ทำชีวิตให้เป็นการเอื้อเพื่อทำชีวิตให้มีความรักได้ด้วยทุกขณะเลย การแบ่งชีวิตเป็นช่วงๆ ช่วงการทำงาน ช่วงครอบครัว ช่วงเวลาส่วนตัว อย่างนี้ล้มเหลว ต้องทำให้เป็นอย่างเดียวกัน ถ้าใครสามารถเข้าถึงตรงนี้ได้ตลอดเวลาของแต่ละวันมันจะไม่น่าเบื่อ ไม่ต้องไปรอคอยว่าเดี๋ยวจบเทคนัต์ถึงจะมีความสุข จะได้กลับบ้านจะได้ไปหาของกิน แต่ถ้าเราเริ่มเข้าใจสิ่งเหล่านี้ เริ่มหาความน่าสนใจจากสิ่งรอบข้าง อย่ามัวแต่มองว่าจะได้นะโยม ลองคิดในมุมกลับกันก็ได้ว่า ถ้าใครสักคนเข้ามาหาเราด้วยสายตาอย่างนั้น เราจะคิดยังไงกับเขา เราจะมองเขาด้วยสายตาแบบไหน เช่น ในฐานะผู้ชาย ถ้าผู้หญิงเข้าไปคบผู้ชาย เพราะคิดว่าจะต้องได้อะไร เช่น ได้ความดูแลเอาใจใส่ ได้ความรัก ผู้ชายคนนั้นจะรู้สึกเหมือนเขาเป็นวัตถุก้อนหนึ่ง บางทีเรามองข้ามสิ่งนี้ไป แล้ว

เขาจะรู้สึกเหมือนเป็นภาระที่เขาจะต้องตอบแทนกับสิ่งที่ผู้หญิงนั้นมุ่งหวังมา แต่ถ้าเราเข้าไปในอีกจุดหนึ่ง คือมาเป็นผู้ดูแล ผู้ให้ ผู้เสียสละ ชีวิตก็ไม่ล้มเหลว มีจุดยืนจากการเป็นผู้ให้ อันนี้หลงพ้อถือเป็นคติประจำวันมาตั้งแต่เด็กๆ เลย มีความเชื่อฝังใจว่า พลังงานทุกอย่างเราได้มาฟรี เพราะฉะนั้น เราจะไม่เก็บมันไว้กับตัว ต้องเอาไปเผื่อแผ่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับคนส่วนใหญ่ เพราะมันไม่มีของเราเลย มีแต่ของฟรี ส่วนปัญหาหรือวิกฤตนี้มันดีเพราะมันทำให้เราได้พัฒนา ถ้าเราคิดอย่างนี้เป็นเราจะใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่ามาก และเวลาที่เจอใครเราจะไม่คิดว่า เราจะได้อะไรจากเขา แต่เราจะคิดว่าเราจะแบ่งปันอะไรให้เขาได้มากกว่า

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เราใช้ชีวิตเหมือนนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ หลวงพ่อจำฝางใจจึงใช้ชีวิตอย่างนี้มาตลอด คือจำทุกขณะจิตที่ใช้ชีวิตเพราะ ความงามเหล่านั้นมันจะไม่หวนกลับมาอีก แม้แต่หยาดน้ำตาที่เราเสีย มัน ก็มีความงามซ่อนอยู่ มีอัญมณีบนหยาดน้ำตาบนแก้มของเรา แล้วไม่ใช่มัน จะกลับมาอีกบ่อยนะ มีใครอกหักบ่อยๆ ไหม มันมีคุณค่ามีความงามนะ เรียนรู้มันไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่เคยอกหัก ใครที่เคยอกหักจะรู้ว่าช่วง นั้นมันจะเป็นช่วงสูงงอม เพราะก่อนหน้านั้นมันยังจะไม่สูง มันจะสูงงอม ตรงช่วงการพลัดพรากพอดีเลย เราจะไม่ไว้วาย ถ้าเรารู้จักเก็บเกี่ยวทุกขณะ ให้เป็น แม้แต่การทกล้มหรืออะไรก็ตามมันมีความงามซ่อนอยู่หมดเลย

ใครเคยรู้บ้างว่าแสงสว่างเปิดเผยความงามจริงหรือเปล่า เข้าๆ แสงสว่างเจิดจ้าเปิดเผยความงามจริงหรือเปล่า ไม่จริงนะ แสงสว่างไม่ได้เปิดเผยทุกอย่าง แต่มันปกปิดความมืดที่ดังงามเอาไว้ ใครเชื่อบ้าง ความมืด มีความงดงาม อย่างน้อยก็มีดวงดาว หิ่งห้อย แมลงที่ออกหากินกลางคืน เพราะฉะนั้น ชีวิตเราก็เหมือนกัน มันมีทั้งรุ่งอรุณและมีทั้งราตรี เราต้อง ต้อนรับรัตติกาลและใช้ชีวิตให้เป็น อันนี้สำคัญมาก พอช่วงรัตติกาลมาถึง

ต้องต้อนรับเลย เพราะมันทำให้เราได้เรียนรู้ ในขณะที่ตราตรีเข้ามาในชีวิต เราไม่ต้องรู้สึกตกใจกลัว ให้ทำใจว่าไม่นานหรอก อีกสักพักหนึ่งตะวันจะเข้ามาทำลายความมืดให้หมดไป

ทุกอย่างทุกขณะ เวลาที่เรามองย้อนไปในอดีตอย่าไปมองหาแต่ความเศร้าสร้อยหรือความผิดหวัง ให้หาสิ่งดีๆ เราจะมีกำลังใจในการชีวิต เราจะก้าวไปอย่างมั่นคง ในชีวิตการทำงานเราก็เหมือนกัน ถ้าเราสามารถหาสิ่งดีออกมาได้ มองเพื่อนร่วมงานว่าเป็นสิ่งที่มีค่า รู้ใหม่ว่าการเกิดมามีมูลค่าและยากขนาดไหน พระพุทธเจ้าตรัสว่า เหมือนเต่าตาบอดว่ายอยู่ในมหาสมุทรร้อยปีขึ้นมาหายใจผิวน้ำครั้งหนึ่ง ถ้าเจอห้วงยางเมื่อไหร่จะได้เกิดขึ้นมาเป็นคน หลวงพ่อเลยมีเคล็ดลับอีกอย่างหนึ่งว่าการเกิดเป็นคนมันยากแสนยากจริงๆ และการพบกัน มันยิ่งยากเข้าไปใหญ่ เพราะฉะนั้นเราควรจะต้องต้อนรับการพบกันอย่างคุ่มค่า แล้วทำไมเราจะต้องมาทำสิ่งไม่ดีต่อกัน ทำไมไม่มอบสิ่งที่ดีงามต่อกันและกัน

ชีวิตรอบตัวเรามีสรรพสัตว์มากมาย เฉพาะมดก็มีเป็นล้านๆ ตัว เลยรอบกุฏิ เพราะฉะนั้นถึงบอกว่าการเกิดมาเป็นคนนั้นมันยากจริงๆ แล้วชีวิตมันก็ไม่ได้มีเวลามากอะไรแค่ 80 ปี เดียวนี้ไม่ถึงแล้วเหลือ 65-66 ปีแล้ว พวกเราก็เข้ามาใกล้แล้วใช่ไหม ดีมากเลยที่ยอมรับความจริง ถ้าคิดอย่างนี้เป็น เราจะใช้เวลาที่เหลืออย่างคุ่มที่สุด คนที่อยู่รอบๆ ตัวเราขณะนี้ไม่มีคำว่าบังเอิญนะที่ได้มาเจอกัน มีแต่เหตุปัจจัยที่มันพอเหมาะพอดี เพราะฉะนั้น ให้เรารู้จักที่จะเปลี่ยนมุมมองบางอย่างที่เศร้าหมอง ปรับให้

เป็นความมดงาม คิดง่าย ๆ ว่า ถ้าเราตายไปเมื่อวานแล้วให้กลับมาใหม่ เราจะทำอะไรบ้าง อย่างน้อยคนที่เราไม่ชอบหน้า เราจะมองเขาอีกมุมมองหนึ่งได้ เราจะเริ่มมองเห็นความงามของเขา แต่เพราะเราอยู่อย่างประมาท อยู่อย่างชินชาจึงมองคนรอบข้างไม่เป็น ถ้ารู้จักมองให้เป็น ทุก ๆ วันก็จะใหม่ตลอดเวลา ตัวเราก็ใหม่ คนรอบข้างเราก็ใหม่ไม่ซ้ำนะ จิตใจก็ไม่ซ้ำทุกขณะ เพราะฉะนั้นการอยู่ร่วมกันสำคัญมาก ควรอยู่ด้วยกันด้วยความเอื้ออาทร มีน้ำใจทุกขณะในทุกเรื่อง

บางคนอาจจะนึกว่า ชีวิตนักบวชแห้งแล้ง จริง ๆ ไม่เป็นอย่างนั้นเลย เมื่อเข้าตอนหลวงพ่อก็มาตอนตี 5 ฝนตกพริ้ว ๆ หัวใจก็ไม่ค่อยจะตีความหาร่มได้ก็ค่อย ๆ ปีนขึ้นบันไดอย่างระมัดระวังเพราะตี 5 ยังมีดอยู่ แต่ซักเดียวเดียวที่บันไดมีแสงไฟสว่าง ปรากฏว่าเพราะอาจารย์ยังยุทธ์ ท่านถือร่มและไฟฉายมาให้อีกหนึ่งกระบอก ท่านเป็นห่วงเลยเอาร่มและไฟฉายมาให้ เห็นไหมว่าชีวิตพระไม่ได้แห้งแล้งนะ ยังมีความมดงามในการอยู่ร่วมกัน แม้แต่ตอนฉันข้าวด้วยกัน ถ้าหลวงพ่อดักอะไร พระอาจารย์ก็จะไม่ค่อยดัก พอหลวงพ่อลุกแล้วค่อยดัก คือเริ่มรู้แล้วว่าท่านคอยสังเกตเราตลอดเวลา เห็นไหมว่านักบวชไม่ได้แห้งแล้งนะ เอาใจใส่กันทุกขณะ ถ้าโยมสามารถใช้ชีวิตทางโลกด้วยกันอย่างนี้ได้มันจะมีความสุขมาก

เราอย่ามองข้ามสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ สิ่งเล็กน้อยนี้สร้างความสวยงามแต่ความงามไม่ใช่สิ่งเล็กน้อย แล้วชีวิตเราจะมีมีความสุขมากเลย เวลาที่เรา รู้จักแบ่งปันหัวใจมันจะเข้มข้นขึ้นมา ถึงจะดูโง่ในสายตาเขาก็ยอม

สมัยก่อนเวลาใครจะมองหลวงพ่อกว่า ผู้ชายคนนี้โง่มาก เรากลับไม่รู้สึกลอยอย่างนั้นเรากลับรู้สึกสดชื่นอยู่ภายใน เพราะในขณะที่ดอกไม้มันผลิแย้มบานในแต่ละวินาที มันมีความงามเกิดขึ้นในใจของเราเอง ที่เราเรียกว่าศรัทธา ศรัทธาต่อตนเองนี้สำคัญมากนะ ถ้าศรัทธาต่อตัวเองได้จะอยู่ที่ไหนเราก็มีความสุข

เมื่อก่อนอยู่แถวพุทธมณฑลมีหมาขี้เรื้อนเยอะ เวลาเดินผ่านหมา ก็จะมีตัวนี้อาจเคยเป็นญาติเรามาก่อนชาติใดชาติหนึ่ง ชาตินี้ น่าสงสาร มากเกิดมาอาภัพ คือมองด้วยความรักไม่ได้รังเกียจ เขาเรียกว่าอันนี้เป็น แยกกายในหัวใจว่าเราจะพลิกมุมมองอย่างไรที่จะมองให้เกิดความรัก ความสงสาร ชีวิตมันจะไม่แห้งแล้ง สมกับที่พระพุทธเจ้าสอนว่าให้เราอยู่ อย่างนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ ร้อยในทุกขณะของชีวิตนี้ทั้งดงาม เราใช้ชีวิต อย่างคุ้มค่า เราจะเริ่มมีเป้าหมายว่าเราจะใช้ชีวิตอยู่อย่างไรทั้งรูปธรรมและ นามธรรม สิ่งที่เราได้มามันฟรีทั้งนั้น เราต้องรู้จักแบ่งปันให้กับผู้อื่นบ้าง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนในวงกว้าง อย่างเช่น งานของพุทธศาสนา ทำไมหลงพ้อถึงเปลี่ยนตัวเองจากปัจเจกชน จากศิลปินอิสระที่เคยได้รับ เชิญเป็นแขกไปต่างประเทศ เวลาเดินทางไปไหนมาไหนก็ฟรีหมด แต่ กลับมาใช้ชีวิตนักบวชก็เพราะเห็นว่ามันมีประโยชน์ในวงกว้างมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสอนของพระพุทธเจ้าที่มีค่ามากเลยและมันยากมาก ที่จะมีคำสอนที่ถูกต้องเกิดขึ้นในโลก พระพุทธเจ้าใช้เวลาประมาณสี่สัปดาห์ กับแสนกัลป์ในการตรัสรู้ ครูอาจารย์นักปราชญ์บอกว่าหนึ่งสัปดาห์ เท่ากับ การเกิดและดับของจักรวาลหนึ่งครั้ง กว่าจะสะสมคำสอนต่างๆ นี้นี้มาได้ มันยากมาก จะเห็นว่าเรามีคำสอนที่ผิดๆ มากมาย แต่เดิมก่อนที่ พระพุทธเจ้าจะตรัสรู้ หลายคนเชื่อว่าชีวิตเกิดมาเพราะว่าพระเจ้าเป็นคนสั่ง บางคนบอกว่าเกิดมาเพื่อใช้กรรมเก่า บางคนบอกว่าเกิดมาไม่มีกรรมหรอก จะทำอะไรก็ได้ ขอให้ใช้ชีวิตสมใจอยากของเราแล้วกัน ถ้าใครจะทำให้

ใครเสียหายก็ไม่ใช่ไร เพราะไม่มีกรรม กว่าที่พระพุทธรูปเจ้าจะตรัสรู้ความจริงตรงนี้นั้นยากมากเลย เพราะฉะนั้นการมาเป็นผู้สืบทอดความจริงตรงนี้ให้คนรุ่นหลังเป็นหน้าที่สำคัญอันหนึ่งของชาวพุทธเรา หลวงพ่อจึงสำนึกในบุญคุณของพุทธบริษัททั้งสิ้น คืออุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ สามเณรที่ได้ช่วยรักษาคำสอนที่ดั่งงามเหล่านี้จนมาถึงรุ่นพวกเรา

ปัจจุบันนี้ หลวงพ่อคิดว่าทุกวันนี้เวทียได้กลับมาอยู่ในมือของเราแล้ว เราจะทำอะไรเท่าที่กำลังความสามารถเรามี ถึงจะได้ใช้ความสามารถที่เรามี ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตอนเป็นนักวาดก็อธิษฐานนะว่า ขอใช้ชีวิตเป็นพู่กันและหยดหมึกที่จะเผยแผ่ คำสอนที่ถูกต้องและดีงาม และเราได้ลิ้มรสชาติอมตธรรมนั้นเหมือนเราได้ชิมน้ำทิพย์สักหยดหนึ่งที่มีรสชาติประณีต สุขุมลุ่มลึกและก็มีความจริงมีสัจธรรมมาก เราอยากแบ่งปันไปยังคนอื่น ๆ เหมือนเราไปเที่ยวที่สวย ๆ เราจะคิดถึงคนที่เรารัก คิดถึงพ่อแม่ อยากให้เขามาเห็นบ้าง มันก็แบบเดียวกัน ความรู้สึกหลวงพ่อก็ไม่ต่างกับเวลาได้พบคำสอนนี้มีค่า เราารู้สึกว่ามันมีประโยชน์สูงสุดต่อหัวใจเราต่อชีวิตของเรา ทำให้เราเลือกใช้ชีวิตอย่างนี้ และอยากถ่ายทอดในทุกรูปแบบให้คนอื่นรับรู้ คำสอนที่มีคุณค่านั้น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเขาต่อไป

เพราะฉะนั้น ในชีวิตหน้าที่การงานเราก็เหมือนกัน คนทำงานสามารถปฏิบัติธรรมได้ และสามารถใช้ชีวิตการทำงานกับการปฏิบัติธรรมให้มันสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันได้ เพราะชีวิตเป็นกระแสสัมพันธ์ที่เป็นหนึ่งเดียวกันได้ เหมือนลมหายใจจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ลมหายใจที่ไหลเข้าไหลออกมีแต่กระแสหายใจที่เป็นหนึ่งเดียวกัน คนเราชอบไปมองเปลือกที่บอกถึงความแตกต่างกัน แต่จริงๆ ข้างในเหมือนกันนะ จิตใจเหมือนกัน ความรู้สึกที่เหมือนกัน มีใครที่ขาถูกฟันอยู่บ้าง ระหว่างเท้าถูกฟันจิตจะเป็นผู้รู้สึก แต่แต่ละคนจะรู้สึกเท่ากันนะ รู้สึกเสมอภาคกัน รู้สึกได้เหมือนกันถ้าไม่เติมคำว่า “เรา” ลงไป เพราะฉะนั้นการทำงานของเรากับธรรมะมันสอดคล้องกัน เพราะว่าเรามีร่างกายที่เป็นรูปธรรม ธรรมะคือเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นกระแสสัมพันธ์ มีนามธรรมเหมือนกัน เราอยู่กับธรรมะตลอดเวลาเห็นไหม กับการทำงานก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราต้องใช้ให้มันสอดคล้องกัน ไม่ใช่ใช้ชีวิตอย่างแห้งแล้ง หรือมีเป้าหมายแค่เรื่องวัตถุอย่างเดียว การมีแค่เป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการของตัวเองนั้นแห้งแล้ง ไม่มีใครที่จะอยู่คนเดียวในโลกได้ ไม่มีใครจะประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวเอง มันต้องมีสายสัมพันธ์โดยเฉพาะความรักมันสำคัญมาก เราชักจิตใจที่มันเป็นความบริสุทธิ์เหมือนกัน แต่เปลือกคือความแตกต่าง อย่าไปมองที่เปลือกที่แตกต่าง เปลือกของความแตกต่างเราจะประสานมันด้วยความเข้าใจ ด้วยการให้อภัย ด้วยการเรียนรู้ การทำงานก็เหมือนกัน เราต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เรื่องนี้มีความสำคัญมาก

เมื่อทุกคนเข้ามาในสายพานการใช้ชีวิต ทุกคนต้องแบกภาระอย่างหนึ่ง คือแบกภาระความขัดแย้งของธาตุทั้งสี่ในร่างกายอันได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่มันไม่สมดุลกัน มีความทุกข์ที่เป็นภาระอยู่แล้วในตัว เวลา มองไปที่คนหนุ่มคนสาวให้มองเห็นความป่วยเฒ่า แล้วก็มองเห็นว่าทุกคนมีความทุกข์เหมือนกัน บางคนไปนั่งสมาธิพิจารณาแล้วก็เกิดความสลดสงสาร เกิดความรัก ความรักที่เกิดจากความเมตตา เป็นความปรารถนาที่ทำให้เขาพ้นทุกข์ อยากให้เขามีความสุข เพราะรู้ว่าจิตมันเหมือนกัน เพียงแต่มันเป็นจิตที่ห่อหุ้มด้วยความไม่รู้ มันบอบช้ำ หรือกำลังหลงทางอยู่ การที่เราเป็นเพื่อนร่วมงานกันก็เหมือนกัน สิ่งนี้จำเป็นมาก ให้มองว่าทุกคนก็ปรารถนาความสุขเหมือนกัน ทุกคนก็มีความทุกข์เหมือนกัน หากกระทบกระทั่งกัน เราควรจะให้อภัยกันก่อน อธิษฐานกัน แบ่งปันกันให้เป็น อีกสิ่งหนึ่งที่ตามมาคือวาจาหรือคำพูด เพราะวาจาหรือคำพูดมันจะต้องปลิวเป็นละอองเกสร ออกไปตลอด และบางที่มันอาจจะกลายเป็นละอองเกสรเพลิงลุกไหม้ เชือดเฉือนกัน เป็นละอองเกสรที่เป็นแก้วทิมแทงก็มี เพราะฉะนั้นคำพูดนี้น่ากลัวมากเลย บางคนอยู่ด้วยกันสองคน คนหนึ่งขี้นั่น อีกคนขี้โมโห เข้าคู่กันแล้วพอดีเลย มันจะต้องทะเลาะกันตลอดเวลา อีกคนจะบ่นเรื่อยเลย อีกคนพอได้ยินเสียงบ่นแล้วจะหงุดหงิด นี่มันอันตรายมาก ถ้าเราไม่เข้าใจตรงนี้จะลำบากมาก ทุกข์มาก ลองปรับดูนะว่า เขาเป็นคนขี้นั่น เราจะเป็นคนดูแลคนขี้นั่น ถ้าเขาขี้โมโห เราจะเป็นคนดูแลคนขี้โมโห อย่าไปคิดว่าเราจะต้องชนะเขา มันจะแพ้ทั้งคู่ สงครามครั้งนี้มันจะย่อยยับมีแต่ความหายนะเกิดขึ้น

คนที่อยู่ด้วยกันคำพูดนั้นสำคัญมากเลย หลวงพ่อเจอหลายคนโทรมาบอกว่ามีปัญหาเรื่องที่ทำงา คำถามที่เจอบ่อยคือทำอะไรถึงจะอบรมหัวหน้าให้มีธรรมะ หัวหน้าเอาแต่ใจ ขี้บ่น ขี้โมโห ขี้หงุดหงิด ในนี้ไม่รู้จะมีหรือเปล่านะ ฉะนั้น เวลาเราเจอเรื่องแบบนี้ให้เราปรับมุมมองใหม่ อย่าไปคิดว่าเราต้องเอาชนะหรือเขาเป็นศัตรูของเรา ให้คิดว่าเราจะดูแลเขาอย่างน้อยคิดค้นทางให้ถูกก่อน เพราะว่าความทุกข์ของเราไม่ได้เกิดจากเขาทำ บางคนคิดว่าอยู่กับหัวหน้าคนนี้แล้วทำให้เราเกิดทุกข์ เลยย้ายงานไปเรื่อย ย้ายก็ทีก็ไม่มีความสุขหรอก เพราะหัวหน้าก็เป็นอย่างนี้ต้องดูแลทุกคน ภาระหนักนะ ต้องรับผิดชอบมาก บางคนจะย้ายงานจนไม่ทำงานเลยเพราะไม่ยอมมีหัวหน้าจริงๆ แล้วเราหนีไม่พ้น เราหนีปรากฏการณ์ไม่พ้น เราหนีคนขี้บ่น คนขี้หงุดหงิด คนปากมากไม่พ้น หนีคนโกงคนที่ถามอะไรไรสาระไม่พ้น หนีได้อย่างเดียวคือความไม่ชอบในใจเรา ความไม่ชอบทำให้เราทุกข์ ตกลงไม่ใช่คนปากมาก คนขี้บ่นทำให้เราทุกข์ เราไม่ชอบคนปากมาก คนขี้บ่น ทุกข์ของเราไม่ใช่เขาทำนะ เราต้องจัดการตัวเราเอง สรุปเลยว่าเราไปห้ามเขาไม่ได้ ไปห้ามไม่ให้ขี้บ่นหรือหงุดหงิดไม่ได้ เราต้องดูแลใจเรา เมื่อเราเริ่มดูแลใจเราความอึดจรรยามั่นจะเกิดขึ้น ปาฏิหาริย์จะเกิดขึ้นแล้วสำหรับโยมที่ได้เจอคนขี้บ่นขี้โมโหให้ลองคิดใหม่ ดูแลตัวเราใจเราก่อนโดยไม่โกรธไม่ตอบโต้ เขาจะเริ่มทิ้ง เขาจะงงว่าเราทำได้ยังงี้ที่เราไม่ตอบโต้ แต่กลับเป็นฝ่ายดูแลแทน เขาจะเริ่มศรัทธาว่าทำได้ยังงี้ เมื่อเริ่มศรัทธาแล้วจะเริ่มละอายใจ และไม่กล้าทำสิ่งไม่ดีออกมา

ความละเอียดใจเป็นสิ่งมีค่ามาก แต่คนเริ่มต้นนี้สำคัญที่สุดคือต้องเริ่มเปลี่ยนตนเองให้เป็นผู้เสียสละ ในที่ทำงานนี้เราลองเปลี่ยนมุมมองใหม่ดู เปลี่ยนเป็นผู้เสียสละแทนแล้วกัน อย่างน้อยเรตติ้งตอนตายกระฉูดแน่นอน บนสวรรค์จัดคะแนนไว้เรียบร้อยแล้ว เสียสละครั้งหนึ่งนี้ไม่ใช่ธรรมดา เราเคยได้ยินบ่อยๆ ไข่ใหม่เวลาคนทำความดีพระอินทร์ที่นั่งจะร้อน เทวดาที่นั่งร้อน โยมว่าจริงหรือเปล่า พิสูจน์ด้วยตัวเองก็ได้นะ สมมติว่าเราไปเห็นเด็กที่เป็นคนดีคนหนึ่ง ที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เรารู้สึกทนไม่ได้แล้วเราต้องหารางวัลให้เขา ก็เหมือนกับที่อาสาของพระอินทร์ร้อน สมัยเป็นฆราวาสหลวงพ่อกเคยเจอหมา มันร้องทั้งคืนเพราะมันหิวและมันไม่มีแม่ ถูกปล่อยทิ้งไว้ เลยขับรถไปซื้อข้าวมาให้มันกิน ตอนนั้นก็มีความวิงวอนเข้ามาจะขอส่วนแบ่ง แต่เราไม่ให้มัน ให้แต่ลูกหมาตัวนี้เพราะมันหิวมาทั้งคืน พอลูกหมากินหมด เจ้าหมาดมโชสดูมันเดินเลยไป ลูกหมาก็เดินตามไปจะกินนม หมาตัวเมียนั้นนมก็ไม่มี แต่กินนมให้ลูกหมากินนม หลวงพ่อมองแล้วหัวใจแหลกสลาย ที่นั่งเทวดาร้อนอีกแล้ว ขับรถไปซื้อข้าวมาอีกเที่ยวหนึ่ง พอมาถึงไม่เจอ แม่หมาหายไปแล้ว รู้สึกว่าเสร็จแน่ถ้าวันนี้ไม่เจอมัน พยายามไปตามหาเรียกมันจนไปเจอและรู้สึกค้อยยังชั่วหน่อย ดังนั้น เทวดาที่นั่งร้อนมันมีจริงนะ อย่างที่หลวงพ่อบอกว่าแม่แต่หมาที่ดมโชมันยังสามารถแบ่งปันได้ ความดีที่เกิดขึ้นมันไม่ใช่สิ่งเล็กน้อยอีกแล้วนะ แต่สิ่งเล็กน้อยก็สร้างความงาม แต่ความงามไม่ใช่สิ่งเล็กน้อย แล้วมันจะกระเทือนไปถึงสรวงสวรรค์ สรวงสวรรค์ในจิตใจของมนุษย์ด้วยกันก่อน ต่อไปถึงสรวงสวรรค์ในสิ่งที่สูงส่งกว่าเราก็กยังมีนะ

ถ้าเรามีความเชื่อแบบนี้ ชีวิตเราจะมีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น หลวงพ่อบอกไว้แล้วว่าตั้งแต่เด็ก ๆ มีเป้าหมายว่าจะใช้ชีวิตเพื่อมหาชน ใช้เป็นพู่กันของพุทธองค์ที่จะฝากไว้ให้กับคนรุ่นหลังเมื่อเราตายไปแล้ว คนรุ่นหลังเกิดมายังต้องเรียนรู้ต่อ ฉะนั้น ในงานบางอย่างมันจะเป็นงานในระดับลึกเชิงปัญญาเหมือนกัน ไม่ใช่ที่เราทำอย่างงมงาย แต่เราทำอย่างลึกซึ้ง ที่เมตตาเกิดจากปัญญา ไม่ใช่เมตตาที่เสแสร้งหรือสร้างขึ้นมา ฉะนั้นการอยู่ด้วยการเอื้อเพื่อ ด้วยการมีคำพูดที่ดีงามและให้ภัยกัน มอบดอกไม้ที่งดงามในคำพูดให้กัน เรียกว่า เป็นลาวัลย์สำหรับหูแล้วกัน ดึกว่าเป็นเศษแก้วที่ทิมแทงกัน ฉะนั้น คำพูดนี้สำคัญนะบางทีทำร้ายจิตใจกันได้ ถ้าอีกคนขี้บ่น อีกคนขี้หงุดหงิดมันจะต้องต่อสู้กันมากเลย ถ้าคนหนึ่งเปลี่ยนเป็นคนเสียสละ เปลี่ยนเป็นคำพูดที่จะไม่ระรานกัน ชีวิตจะมีความสุขมาก เปลี่ยนมุมมองใหม่เป็นผู้เสียสละ หนึ่งคือเป็นผู้เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ สองคือเสียสละเหมือนอย่าง หลวงพ่อเล่าว่า เห็นเขาแบกโตะก็ไปช่วยเขาแบกอะไรเล็กๆ น้อยๆ ก็ไปช่วยเขา อย่าไปตั้งเวลาว่าชั่วโมงนี้ชั่วโมงหน้าจะทำอะไร ชีวิตไม่มีล่วงหน้านะ อะไรที่เกิดในปัจจุบันขณะเราต้องมีตลอดเวลา พร้อมทั้งจะเสียสละทุกขณะ พยายามต้องลึกซึ้งด้วยไม่ใช่ที่ๆ คนเมตตาไม่ไปที่ๆ ต้องระวังคำพูดด้วย คนมีเมตตาต้องถนอมน้ำใจกัน ทำให้สามัคคี ให้ภัยและการที่เราเอาตัวเราเข้าไปเป็นผู้กระทำ เขาทำอะไรเราต้องไปมีส่วนร่วมอย่าดูตาย ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็แล้วแต่ เวลาคนไปวัดหลวงพ่อเห็นแล้วรู้เลย บางคนเห็นคนปลุกต้นไม้ก็ไปช่วยเขา บางคนเดินผ่านแค่ชมดอกไม้และ

ผิวปาก ทั้งๆ ที่ไปกลุ่มเดียวกัน ก็มองเห็นความแตกต่าง ถึงบอกว่า การใช้ชีวิตในปัจจุบันขณะต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบ บางคนท้อๆ ไม่ค่อยมีไหวพริบว่า เราจะหาโอกาสที่จะเก็บความงาม หรือเก็บบุญกุศลที่เกิดขึ้นจากการใช้ชีวิตในแต่ละวันของเราได้อย่างไร ต้องหาโอกาสให้เป็น แต่บางคนที่ไม่รู้จักใช้โอกาสปล่อยให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์

อีกอย่างหนึ่ง คือการที่เราไม่ถือตัวว่าเราใหญ่กว่า การอ่อนน้อม ถ่อมตนลงมาหาผู้น้อยเป็นความงามที่น่าประทับใจ เหมือนอย่างท่านอาจารย์คุณฐิติ ที่หลวงพ่อบอกว่า นำแก้วของฆราวาสไปล้างให้ ท่านได้ความรักไปทั้งหมด ลงทุนน้อยจริงๆ เลย ทำให้ต้องมานั่งบรรยายความงามของท่านไม่สิ้นสุด

ฉะนั้นการไม่ถือตัวการอ่อนน้อมลงมา ถ้าทำได้จะนำความรักมาสู่ตัวเราได้ง่ายดาย เป็นการลงทุนน้อย แต่ผลมันยิ่งใหญ่มหาศาล ดังนั้นก็ขอฝากให้พวกเราใช้ธรรมะในการทำงาน ใช้ธรรมะในการอยู่ด้วยกัน เป็นเครื่องเหนี่ยวนำในการอยู่ร่วมกัน ในการที่จะทำให้เกิดความสุขเอื้อเฟื้อกัน เมตตาทั้งกาย วาจา ใจ เอาตัวเราเข้าไปสมาน ไม่ใช่แค่สั่งคนอื่นหรือใช้คนอื่นทำ จงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำ เอาแรงกายที่เราได้มาฟรีๆ เปลี่ยนเป็นประโยชน์ เปลี่ยนเป็นสวนดอกไม้แห่งความรัก ปลูกในใจคนรอบข้างแล้วให้ไปบานบนสวรรค์ ใครเคยมีความรักไหม เวลาคนมีความรักมันจะมีต้นรักในหัวใจอกคนละต้น ต้นรักของผู้ชายทิ้งอกงามใครเป็นคนรดน้ำ ใครเป็นคนปลูก ผู้หญิงใช้ไหม เพราะฉะนั้น เราต้องเป็นคนปลูก

ต้นรักในหัวใจเขา กตึกาง่ายๆ เลย ถ้าเราเอาน้ำร้อนไปรดมันตายแน่นอน
น้ำร้อน คือ คำหยาบคาย ความหึงหวงอะไรต่างๆ รดไปนิดเดียวตายเลย
บางคนไปวัดหลวงพ่อเป็นสามีภรรยามีปัญหากัน ภรรยาไม่รู้ตัวเลยว่าตัวเอง
มีปัญหาอะไร ทำไมสามีไม่มีความสุขเลยที่อยู่กับเขา เขาหาสาเหตุไม่เจอ
หลวงพ่อมองไปก็พบเลยเพราะว่าเขาชอบใช้น้ำร้อนรด เขาไม่รู้ว่าเขาใช้น้ำร้อน
รดอยู่ ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งดูต่ำต้อย ทำให้เขาไม่มีความสุข สิ่งนี้สำคัญมาก

การที่เราเริ่มทำความดีมันกระเทือนไปถึงสรวงสวรรค์ สวรรค์ใน
จิตใจคนอื่น ๆ ด้วย และสิ่งเล็กน้อยก็สร้างความสวยงาม อย่าคิดว่าต้องไป
ทำโครงการใหญ่ ๆ ใครกินกาแฟก็คอยล้างแก้วกาแฟให้ดีละกัน การอยู่
ด้วยกันต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมตตาทั้งกาย วาจา ใจ เอาตัวเข้าสมานด้วย
การทำความดีในหัวใจเขา เราต้องหาทุกโอกาสทุกขณะที่ทำความดี ให้ใช้
ชีวิตประดุจนายช่างผู้ร้อยดอกไม้ นั่นเอง

ศาลาปฏิบัติธรรม
ณ พุทธธรรมสถานผาซ้อนแก้ว
อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์

มีคณะผู้ปฏิบัติธรรมมาจากวิฑูษุขชุมชนกรุงเทพฯ ขับรถฝ่าสายฝน ขึ้นมาถึงสำนักพุทธธรรมสถานผาซ่อนแก้ว เขาค้อ เดินมาบอกด้วยความ ตื่นเต้นว่าสถานที่แห่งนี้งามตระการตา เพลิดเพลินใจ นี่คือนานภาพของ ธรรมชาติที่งดงาม สามารถบันดาลให้รู้สึกเบิกบานในจิตใจเป็นเบื้องต้น และจะค่อยๆ อำนวยให้เกิดการซึมซับความสงบสุขในส่วนลึกของจิตใจ ซึ่งเมื่อเกิดภวะนั้นแล้ว ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความรัก ความเอื้อเฟื้อ เกื้อกูลจะแผ่ซ่านเข้ามาในหัวใจ จากนั้น ใจที่ประณีตนุ่มนวลนั้น ก็จะสามารถสัมผัสผัสัจธรรมจากธรรมชาติได้

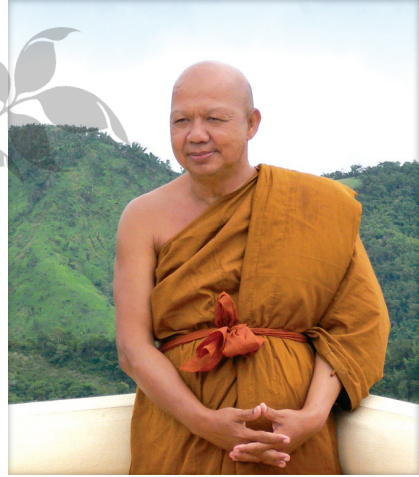
ธรรมชาติที่ผาซ่อนแก้ว จะแสดงสังขธรรมการเกิดของดอกไม้ การตั้ง อยู่ไม่ได้และร่วงหล่นของใบไม้ เมฆที่แปรเปลี่ยนเป็นฝน พระอาทิตย์ที่ให้ พลังงานแบบให้เปล่าแก่สรรพชีวิต มีคนงาน มีนก มีมดเป็นล้านๆ ตัวให้ เราเห็นทุกข์ ความไม่เที่ยง และตระหนักถึงความไม่ประมาทที่จะใช้ชีวิต ทุกหยาดหยดอย่างเกิดประโยชน์ต่อตนเอง และเพื่อนร่วมทุกข์ เพียงแต่ รู้จักเรียนรู้จากธรรมชาติ มองไปอย่างซื่อๆ ตรงๆ ใจก็จะสว่างด้วยปัญญา

อำนาจ โสภาโส

ประวัติพระอาจารย์อานาจ โสภาโส

นามเดิม   อานาจ กลั่นประชา
เกิด   13 สิงหาคม 2497 กรุงเทพฯ
การศึกษา   ศึกษาศิลปะด้วยตนเอง
ปัจจุบัน   จำพรรษาอยู่ที่
                      พุทธธรรมสถานพระธาตุผาซ้อนแก้ว
                      ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์

รางวัลและเกียรติประวัติสำคัญ

- 2002   ได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมสหประชาชาติ ณ กรุงเจนีวา สวิสเซอร์แลนด์
                      เนื่องในงานประชุมผู้นำสตรีทางศาสนาและจิตวิญญาณเพื่อสันติภาพโลก
- 2001   ผลงานชุดทาร์ห์ รุทออฟเอเชีย 78 ภาพ พิมพ์เผยแพร่ออกเป็น 4 ภาษา
                      ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และเชกโกสโลวาเกีย
- 2001 - 2002   อาจารย์พิเศษวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
- 1993   ได้รับรางวัลผลงานดีเด่นจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
- 1992   ได้รับรางวัลเกียรติยศจากสมาคมธุรกิจแห่งประเทศไทย
- 1991   ศิลปินรับเชิญในงานอินเตอร์เนชั่นแนลโพสเลนอาร์ทิสต์ ออสเตรเลีย
- 1986   1 ปีกับการสร้างผลงานปริศนาธรรมบนหน้าบ้าน ขนาด 11 x 7 เมตร
                      ณ วัดเขาสารพัดดี จ.ชัยนาท ถวายเป็นพุทธบูชาโดยไม่รับค่าแรง

ผลงานหนังสือและบทกวี

- 2008   แรงแบบดาลใจในธรรม
- 2003   เชียมซีพุทธ อนุศาสนีปาฏิหารย์
- 2003   คำตอบของชีวิต ปฏิจจสมุปบาท
- 2001   สะพานเชื่อมโยง
- 1996   หนังสือบทกวี The Oneness
- 1996   มาลัยดอกไม้ในดวงตา
- 1995   สวรรค์ติดดิน